ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ"
Бр. 8666/1
08.06.2018. год.
БЕОГРАД, Рузвелтова 50

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2017. ГОДИНУ

ЈКП „Погребне услуге“ Београд

Београд, јун 2018. године

С А Д Р Ж А Ј

1. КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ (ДЕЛАТНОСТИ) И ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ ПРЕДУЗЕЋА 3
2. СТРУКТУРА ПРИХОДА И РАСХОДА 4
2.1. Приходи 5
2.1.1. Приходи основне делатности 5
2.1.2. Приход од продаје трговинске робе 6
2.1.3. Приходи грађевинско-каменорезачке групе 6
2.1.4. Приходи од читуља (Политика и Новости) 6
2.1.5. Приходи од донација 7
2.1.6. Приходи од закупнина 7
2.1.7. Приходи од камата 7
2.1.8. Приходи од додатно остварених бонуса код добављача 7
2.1.9. Остали приходи 7
2.2. Расходи 8
2.2.1. Трошак набавне вредности трговачке робе 8
2.2.2. Трошак материјала за израду 8
2.2.3. Трошкови енергије 9
2.2.4. Трошкови радова грађевинско-каменорезачке радионице 9
2.2.5. Трошкови инвестиционог одржавања објеката и опреме 10
2.2.6. Трошкови текућег одржавања 10
2.2.7. Трошкови зарада (бруто 2) 10
2.2.8. Трошкови привремених послова (Повремени послови, Уговори о делу, Омладинске задруге итд...) 11
2.2.9. Трошкови накнаде члановима Надзорног одбора 11
2.2.10. Трошкови превоза радника 11
2.2.11. Остали лични расходи 11
2.2.12. Трошкови непроизводних услуга 12
2.2.13. Остали непоменути расходи 13
2.2.14. Отписи и расходи 14
3. УЛАГАЊА У ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ 14
3.1. Улагања у основна средства 14
3.2. Улагања у инвестиционо одржавање 16
4. ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ 16
5. ИЗЛОЖЕНОСТ РИЗИКУ 17
5.1. Тржишни ризик 17
5.2. Ризик ликвидности 17
5.3. Кредитни ризик 18
6. ПОКАЗАТЕЉИ ФИНАНСИЈСКОГ СТАЊА 18
7. ЗАКЉУЧАК 20

1. КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ (ДЕЛАТНОСТИ) И ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ ПРЕДУЗЕЋА

Решењем Скупштине града Београда број 3-566/89-XXVII-01 од 21.12.1989. организована је Комунална радна организација „Погребне услуге“, којој се оснивачким актом поверава обављање комуналне делатности уређења и одржавања гробаља и сахрањивања умрлих.

Јуна 1998. године Решењем Привредног суда у Београду VI-Fi 7991/98 извршено је усклађивање правног лица са Законом о предузећима и промењен назив у јавно комунално предузеће „Погребне услуге“.

Решењем број БД 473/2005 од 22. јуна 2005. године ЈКП „Погребне услуге“ уписано је у регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре.

- Пословно име: Јавно комунално предузеће „Погребне услуге“
- Седиште предузећа налази се у Београду, Рузвелтова 50 (општина Звездара)
- Шифра делатности: 9603 – погребне и сродне делатности
- Матични број предузећа: 07049455
- ПИБ: 100133006
- Код Управе за трезор града Београда (филијала Палилула) Предузеће је регистровано као КЈС 7, ЈББК 82033
- Предузеће је према завршном рачуну класификовано у средње правно лице и Рачуноводственим политикама дефинисано је да примењује потпуне МСФИ.

Предузећу је од стране Оснивача поверено да обавља комуналну делатност од посебног друштвеног интереса у области сахрањивања умрлих лица. Предузеће у оквиру комуналне делатности врши:

- погребне услуге – сахране и кремације преминулих лица,
- превоз посмртних остатака умрлог од места смрти до мртвачнице на гробљу или до крематоријума,
- управља, уређује и одржава 10 градских гробаља,
- продаје погребну опрему и цвеће,
- обавља каменорезачке радове и услуге.

Поред тога, предузеће обавља и друге делатности које су у функцији основне, као:

- изградња гробница,
- уређење земљишта за изградњу гробаља и дислокацију постојећих,
- радови на санацији објеката и друге делатности које су утврђене Статутом Предузећа.

Полазећи од делатности коју Предузеће обавља, а у циљу ефикаснијег и економичнијег извршавања послова и радних задатака, Предузеће обавља послове у оквиру 4 сектора:

1. Сектор за основну делатност,
2. Сектор за развој и инвестиције,
3. Сектор за економско-финансијске и комерцијалне послове
4. Сектор за правне, персоналне и опште послове,

а преко организационих јединица које су стручно-технички припремљене за одређене групе послова.

Управљање Предузећем организовано је као једнодомно. Органи Предузећа су:

- Надзорни одбор
- Директор

Надзорни одбор чине:

- председник и један представник Оснивача, и
- један представник запослених у Предузећу.

Предузеће је у 2017. години остварило бруто добит од 17.968 хиљада динара, што је за 76,90% односно за 59.829. хиљада динара мање у односу на 2016. годину. Након извршеног обрачуна текућег и одложених пореза, нето добит за 2017. годину износи 15.380. хиљада динара, и мања је у односу на Програм пословања за 2017. годину за 24.683. хиљаде динара.

У годишњем извештају о пословању остварени финансијски резултат пословања за 2017. годину биће упоредно приказан са резултатом пословања у 2016. години и планираним резултатом исказаним у Програму пословања за 2017. годину.

2. СТРУКТУРА ПРИХОДА И РАСХОДА

Табела 1. Структура прихода и расхода

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	план 2017	индекс 4/3	индекс 4/5
1	2	3	4	5	6	7
	Укупни приходи					
1	Од основне делатности	978.986	980.501	954.200	100,15	102,76
2	Од продаје трговинске робе (са услугом дораде)	380.347	415.200	372.850	109,16	111,36
3	Од грађевинско - каменорезачке делатности	493.581	465.790	435.000	94,37	107,08
4	Од читуља (Политика и Новости)	55.888	57.897	56.200	103,59	103,02
5	Од донација	28.192	25.336	28.000	89,87	90,49
6	Од закупнина	11.515	11.362	15.400	98,67	73,78
7	Од камата	1.521	833	1.000	54,77	83,30
8	Од бонуса добављача	877	863	840	98,40	102,74
9	Остали непоменути приходи	35.902	48.084	15.839	133,93	303,58
10	***С в е г а :***	***1.986.809***	***2.005.866***	***1.879.329***	***100,96***	***106,73***
	Укупни расходи					
I.	*Набавна вредност трговинске робе, трошкови материјала и производних услуга (збир од 1 до 9)*	***861.347***	***897.606***	***809.826***	***104,21***	***110,84***
1	Набавна вредност трговинске робе	159.451	176.220	156.000	110,52	112,96
2	Трошкови материјала за израду (основног и помоћног)	253.209	248.824	243.000	98,27	102,40
3	Трошкови осталог материјала	50.298	40.606	56.530	80,73	71,83
4	Трошкови електричне енергије	15.281	14.380	17.000	94,10	84,59
5	Трошкови горива и осталих енергената	40.002	45.879	40.000	114,69	114,70
6	Трошкови транспортних услуга, ПТТ, телефона, Интернета итд.	19.013	17.578	18.963	92,45	92,70
7	Трошкови грађевинско - каменорезачке радионице	211.573	227.578	180.693	107,56	125,95

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	план 2017	индекс 4/3	индекс 4/5
1	2	3	4	5	6	7
8	Трошкови инвестиционог одржавања	83.829	97.434	70.000	116,23	139,19
9	Трошкови текућег одржавања	28.691	29.107	27.640	101,45	105,31
II.	*Трош. зарада, накнада и остали лични расходи (збир од 10 до 15)*	***617.332***	***629.590***	***629.919***	***101,99***	***99,95***
10	Трошкови зарада - бруто 2	427.125	427.016	426.848	99,97	100,04
11	Трош. приврем. послова (Угов. о делу, Омлад. задруге, Војска)	144.898	147.715	142.968	101,94	103,32
12	Трошкови накнаде члановима Управног и Надзорног одбора	1.234	1.234	1.235	100,00	99,92
13	Трошкови бруто превоза радника	28.099	27.142	28.200	96,59	96,25
14	Трошкови службених путовања	1.784	1.829	2.050	102,52	89,22
15	Остали лични расходи	14.192	24.654	28.618	173,72	86,15
III.	*Остали трошкови (збир од 16 до 28)*	***430.333***	***460.702***	***386.922***	***107,06***	***119,07***
16	Трошкови стручног усавршавања запослених	2.506	1.453	2.300	57,98	63,17
17	Трошкови закупнине	4.263	4.544	3.600	106,59	126,22
18	Трошкови рекламе и пропаганде	603	556	850	92,21	65,41
19	Трошкови амортизације	108.808	117.730	110.000	108,20	107,03
20	Трошкови читуља - Политика и Новости	47.582	49.402	47.750	103,82	103,46
21	Трошкови непроизводних услуга	134.227	179.647	124.590	133,84	144,19
22	Трошкови репрезентације	2.559	2.571	2.600	100,47	98,88
23	Трошкови осигурања	2.420	2.601	2.400	107,48	108,38
24	Трошкови провизија	5.679	6.005	6.000	105,74	100,08
25	Трошкови огласа	3.390	3.073	3.500	90,65	87,80
26	Трошкови камата	20	1.252	1.000	6260,00	125,20
27	Остали непоменути расходи	116.132	88.581	79.812	76,28	110,99
28	Отписи материјала, робе, цвећа и потраживања	2.144	3.287	2.520	153,31	130,44
29	***С в е г а (I + II + III) :***	***1.909.012***	***1.987.898***	***1.826.667***	***104,13***	***108,83***
	Финансијски резултат (9 - 29)	***77.797***	***17.968***	***52.662***	***23,10***	***34,12***

2.1. Приходи

Остварени приходи у 2017. години у износу од 2.005.866. хиљада динара у односу на 2016. годину већи су за 0,96% или за 19.057. хиљада динара. У односу на планиране приходе за 2017. годину, остварени приходи су већи за 6,73%, односно 126.537 хиљада динара.

2.1.1. Приходи основне делатности

Пружањем комуналних услуга сахрањивања и одржавања гробаља ЈКП „Погребне услуге" остварује најзначајнији део прихода. У 2017. години приход од основне делатности већи је за 0,96% у односу на 2016. годину, што кореспондира са повећањем физичког обима услуга за 3,72%. Цене услуга основне делатности у 2017. години нису се мењале – последње повећање цена основних и осталих услуга било је 12.05.2015. године. У структури укупних прихода учешће прихода од основне делатности у 2017. години износило је 48,88%, што је за 0,40 индексних поена мање у односу на исти показатељ 2016. године.

У односу на приходе исказане у Програму пословања за 2017. годину, остварени приход основне делатности већи је за 2,76%, односно за 26.301. хиљ. динара.

Табела 2. Број извршених сахрана и кремација

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	план 2017	индекс 4/3	индекс 4/5
1	2	3	4	5	6	7
1	Број сахрана	10.116	10.426	10.200	103,06	102,22
2	Број кремација	2.617	2.781	2.700	106,27	103,00
3	***Укупно (1+2)***	***12.733***	***13.207***	***12.900***	***103,72***	***102,38***
4	Број смештаја урни	2.467	2.527	2.500	102,43	101,08

Број извршених сахрана и кремација у 2017. години већи је за 474, или 3,72% у односу на 2016. годину. У односу на број очекиваних сахрана и кремација исказан у Програму пословања, број извршених сахрана и кремација је већи за 307, или 2,38%.

Број смештаја урни већи је за 60, или 2,43% у односу на 2016. годину. У односу на Програм пословања за 2017. годину, исти је већи за 27, што чини 1,08%.

2.1.2. Приход од продаје трговинске робе

У укупном приходу овај приход учествује са 20,70%. Њега чини приход од продаје погребне опреме и цвећа, приход од дораде погребне опреме, као и приход кафе кухиње.

Приход од продаје трговинске робе у односу на 2016. годину већи је за 9,16%, односно за 34.853. хиљада динара. У односу на приход планиран у Програму пословања за 2017. годину исти је већи за 11,36%, односно за 42.350. хиљаде динара.

Проценат учешћа продате наше опреме за сахране на гробљима нашег предузећа у 2017. години био је 57,8% , што је нешто више у односу на 2016. годину, када је исти износио 57,6%.

2.1.3. Приходи грађевинско-каменорезачке групе

Приходи грађевинско – каменорезачке групе односе се на приходе од продаје гробница, споменика, розаријума, колумбаријума и разних услуга каменорезачке радионице. Ови приходи су у 2017. години у односу на 2016. мањи за 5,63%, односно за 27.791. хиљ. динара У односу на Програм пословања за 2017. годину исти су већи за 7,08%, односно за 30.790. хиљ. динара. У структури укупних прихода учешће прихода од грађевинско – каменорезачке групе опало је за 1,62 индексна поена.

Наиме, у питању су радови који се уговарају независно од редовних активности – сахрана и кремација, тако да се никад не може тачно предвидети колико ће се уговорити и остварити прихода по овом основу.

2.1.4. Приходи од читуља (Политика и Новости)

У укупном приходу овај приход учествује са 2,89%. Приходи по овом основу у 2017. години износили су 57.897. хиљада динара, и већи су у односу на 2016. годину за 2.009. хиљада динара, или за 3,59%.

На основу уговора склопљеног са дневним листовима „Политика“ и „Вечерње новости“, сервисна служба ЈКП „Погребне услуге“ преузима од странака текст за читуље и за то наплаћује услугу по ценовнику. По истеку месеца на рачуне тих дневних листова преносе се средства умањена за 10% (Новости), односно 18% (Политика). Расходи по овом основу износили су у 2017. години 49.402. хиљ. динара, што је за 1.820. хиљада динара, односно

3.82% више у односу на 2016. годину. Чист приход по овом основу у 2017. години износио је 8.495. хиљада динара, што је за 189. хиљада динара више у односу на 2016. годину.

2.1.5. *Приходи од донација*

Приходи по овом основу износе 25.336 хиљада динара, и учествују у структури укупних прихода са 1,26%. Ови приходи се односе на амортизацију основних средстава Скупштине града 24.836. хиљ. динара, и на уплату донације физичког лица 500. хиљ. динара.

Приходи од донација у 2017. години у односу на претходну годину мањи су за 10,13%, а за 9,51% су мањи у односу на Програм пословања за 2017. годину.

По важећим рачуноводственим приликама приходи по основу условљених донација су државна додељивања и давања, у финансијским извештајима обелодањена према одредбама МРС 20 став 7 и 39, и признају се као приход периода који је потребно повезати са трошковима који настају смањењем вредности додељених средстава применом пропорционалне методе током њиховог очекиваног века употребе.

2.1.6. *Приходи од закупнина*

Приходи по овом основу у 2017. години су нешто нижи у односу на исту величину у 2016. Наиме, исти су за 153. хиљада динара, односно за 1,33% нижи у односу на 2016. годину, а 26,22% у односу на Програм пословања за 2017. годину. Овако велика разлика произилази из укалкулисаних прихода од закупа новоформираних цвећара на Новом гробљу у износу од 4 мил. динара за друго полугодиште 2017. године, који нису реализовани.

2.1.7. *Приходи од камата*

Приходи по овом основу односе се на камате на средства по виђењу код пословних банака. Исти су у 2017. години нижи у односу на 2016. годину за 688. хиљада динара.

2.1.8. *Приходи од додатно остварених бонуса код добављача*

Приходи од додатно остварених бонуса код добављача износе 863. хиљ. динара, и односе се на попуст на маркице за превоз.

2.1.9. *Остали приходи*

У укупном приходу овај приход учествује са 2,40%. Приходи по овом основу у 2017. години износили су 48.084. хиљаде динара, и већи су у односу на 2016. за 12.182. хиљаде динара, или 33,93%. Структура ових прихода је следећа:

Табела 3. Остали приходи

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
1	Приходи од уверења	10	11	***110,00***
2	Приходи од прикупљања документације	6.089	5.660	***92,95***
3	Изградња споменика пострадалим кинеским дипломатама	5.830	133	***2,28***
4	Приходи од услуга сервисне службе - 20%	9.074	9.551	***105,26***
5	Приходи од радова у КБЦ Звездара	9.714	0	***0,00***
6	Приходи од одустајања подносиоца пријаве од тендера	0	175	
7	Позитивне курсне разлике, ревалор. стамбених кредита	87	25	***28,74***

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
8	Приход од продаје основних средстава	806	0	***0,00***
9	Добици од продаје материјала	604	570	***94,37***
10	Вишкови материјала	0	0	
11	Вишкови робе и цвећа	610	645	***105,74***
12	Вишкови готовине и хартија од вредности	0	0	
13	Наплаћена отписана потраживања	189	54	***28,57***
14	Отпис застарелих обавеза	0	0	
15	Прих. од укидања резервисања за отпремнине и јубилеје	5	0	***0,00***
16	Прих. од укидања резервисања судских спорова	2.142	27.758	***1295,89***
17	Накнада штете од осигурања	571	214	***37,48***
18	Накн. утврђ. приходи из ранијих година	48	1	***2,08***
19	Ванредни приходи	123	3.287	***2672,36***
	У к у п н о :	***35.902***	***48.084***	***133,93***

На основу Пресуде Вишег суда у Београду бр. 13 П бр.3750/17, која је достављена предузећу у јануару 2018. године, директор Предузећа донео је 13.02.2018. Одлуку бр. 3-13 о укидању дугорочног резервисања у корист прихода, у износу од РСД 27.758 хиљада динара.

На основу накнадно достављеног Решења за инвалида II категотије, Фонду ПИО поднети су захтеви за рефундацију раније исплаћене накнаде инвалидитета (период од 2003. до 2014 године – половина радног времена). Пошто је рефундација одобрена, по овом основу је евидентиран ванредни приход у износу од 2.761. хиљада динара.

2.2. Расходи

Расходи настали у 2017. години у износу од 1.987.898. хиљада динара већи су за 78.886. хиљада динара, односно за 4,13% у односу на исту величину у 2016. години. У поређењу са расходима планираним у Програму пословања већи су 161.231. хиљаду динара, односно за 8,83%. У наставку ће се коментарисати најзначајнији расходи приказани у табели 1.

2.2.1. Трошак набавне вредности трговачке робе

У 2017. години овај трошак је у односу на претходну годину већи за 10,52%, или за 16.769. хиљада динара, док је у односу на исту величину планирану Програмом пословања за 2017. годину већи за 12,96%. Кретање овог трошка кореспондира са приходом од продаје трговачке робе.

2.2.2. Трошак материјала за израду

Трошак материјала за израду у 2017. години мањи је у односу на 2016. годину за 1,73%, и осим материјала за споменике односи се и на материјал за инвестиционо одржавање гробаља (камен за поплочавање, шљунак, песак, цемент, бетон, арматура, и др.), као и на трошак помоћног материјала. У односу на Програм пословања за 2017. годину исти је већи за 2,40%.

У структури залиха највећи део односи се на основни материјал - мермер и камен 209.285. хиљ. динара.

Добар однос између прихода и расхода по овом основу последица је добро постигнутих комерцијалних услова код уговарања за 2017. годину са добављачима у набавци материјала за каменорезачку делатност (фиксне цене током целе 2017. године без обзира на кретање курса ЕУР-а, јединствени ценовник у набавци код свих добављача, итд...) али и претресањем калкулација цене коштања свих наших производа од стране стручних служби предузећа.

2.2.3. *Трошкови енергије*

Табела 4. Трошкови енергије

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
1	Утрошени нафтни деривати	26.326	27.288	***103,65***
2	Утрошена остала горива (трошкови огрева)	6.176	9.772	***158,23***
3	Утрошена електрична енергија	15.281	14.380	***94,10***
4	Утрошен пропан - бутан	7.500	8.819	***117,59***
	У к у п н о :	***55.283***	***60.259***	***109,00***

Трошкови огрева и пропан - бутана су у 2017. години били знатно већи у односу на исте у 2016. години (трошкови огрева су били већи 58,23%, а трошкови пропан – бутана 17,59%), док су трошкови нафтних деривата имали мањи раст, а трошкови електричне енергије су били нижи у односу на претходну годину.

Пошто се лож уље за грејање, као и пропан – бутан за потребе крематоријума набављају у већим количинама и складиште у подземним цистернама, дешава се да набавке ових енергената буду нешто веће или мање у односу на претходни период. Наиме, исти се у моменту набавке одмах стављају на трошак, њихове залихе се не воде кроз материјално књиговодство и не пописују се (исказивање утрошка било би јако компликовано). Потрошња нафтних деривата кореспондира са приходима од основне делатности (превоз покојника), који су у 2017. години били 2,37% већи у односу на 2016..

2.2.4. *Трошкови радова грађевинско-каменорезачке радионице*

Табела 5. Трошкови грађевинско – каменорезачке радионице

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
1	Трошкови израде гробница	200.424	184.439	***92,02***
2	Трошкови израде гробних места	3.780	35.851	***948,44***
3	Набавна вредност враћених гробница, розаријума и колумбаријума	7.369	7.288	***98,90***
	У к у п н о :	***211.573***	***227.578***	***107,56***

Ставке 1. и 3. табеле односе се на изградњу гробница, док ставка 2. представља трошкове који су се први пут појавили у 2011. години. Трошкови изградње гробница се односе на ископ и бетонирање подземног дела на који се касније поставља споменик тј. облаже се каменом.

Трошкови изградње нових гробних места подразумевају изградњу бетонских оквира дубине око 30 цм којима се оивичавају гробна места, и на тај начин се нова парцела припрема за предстојеће сахране. Осим тога садрже и трошкове израде пратеће инфраструктуре (приступне стазе, вода, канализација), трошкове озелењавања парцеле, и др. До 2010. године Оснивач је сносио ове трошкове, који су врло високи, а не наплаћују се од

странака, да би од 2011. године на захтев Оснивача ЈКП „Погребне услуге“ финансирало ове радове. Напомињемо да су ово расходи који немају одговарајуће приходе, и у целости оптерећују укупан приход предузећа.

Од 15.11.2014. године уведена је нова шифра „Трошкови изградње гробног места“ – 14.950,00 динара (16.445,00 са ПДВ-ом), што је далеко испод економске цене коштања и на овај начин се делимично надокнађује трошак изградње гробних места.

Ставке бр. 1. и 3. биле су у 2017. нешто ниже у односу на претходну годину, док су трошкови изградње гробних места били далеко већи у односу на 2016. Наиме, динамика изградње гробних места зависи од потреба за истим, и није уједначена из године у годину. Из табеле се види да су ови трошкови у 2016. години били занемарљиви.

2.2.5. *Трошкови инвестиционог одржавања објеката и опреме*

Трошкови инвестиционог одржавања објеката и опреме у 2017. години износе 97.434. хиљаде динара, и већи су за 13.605. хиљаде динара, односно за 16,23% у односу на 2016. годину. Ови трошкови су финансирани из сопствених средстава, и искључиво зависе од финансијских могућности. Структура истих је ближе одређена у табели 12 – ставке од 1 до 11 односе се на инвестиционо одржавање објеката, а ставке од 12 до 22 односе се на инвестиционо одржавање опреме.

2.2.6. *Трошкови текућег одржавања*

Табела 6. Трошкови текућег одржавања

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
1	Трошкови материјала за текуће одржавање - средства за хигијену	7.954	7.872	***98,97***
2	Трошкови воде и канализације	6.945	7.275	***104,75***
3	Трошкови одношења смећа	4.638	4.486	***96,72***
4	Трошкови услуга Димничара	32	42	***131,25***
5	Трошкови чишћења просторија	9.122	9.432	***103,40***
	У к у п н о :	***28.691***	***29.107***	***101,45***

Трошкови текућег одржавања у 2017. години износе 29.107. хиљада динара, и већи су у односу на 2016. годину за 1,45%, или за 416. хиљада динара.

Највећи раст имали су трошкови услуга Димничара, зато што се ова врста услуга наручује по потреби.

2.2.7. *Трошкови зарада (бруто 2)*

Зараде запослених су контролисане од стране Оснивача – Скупштине града. Закључком Градоначелника месечно се утврђује износ за исплату зарада, а у оквиру годишњег износа утврђеног Програмом пословања. У односу на 2016. годину трошак зарада (бруто2) у 2017. години је мањи за 0,03% или за 109. хиљада динара. У 2017. години трошкови зарада су износили 427.016. хиљада динара, што је 21,49% укупних трошкова предузећа.

Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава зарада, од новембра месеца 2014. исплаћене зараде умањују се за 10%. Разлика између обрачунатих и исплаћених бруто 2 зарада уплаћује се у буџет Републике Србије, и за 2017. годину износи 34.908. хиљада динара. Трошкови по овом основу исказују се на синтетичком конту 559 – остали нематеријални трошкови, и могу се видети у табели бр. 9 – ставка 9.

Просечно исплаћена бруто зарада по раднику у 2017. години износи 80.383,79 динара, а нето зарада 54.499,76 динара.

2.2.8. *Трошкови привремених послова (Повремени послови, Уговори о делу, Омладинске задруге итд...)*

Трошкови по овом основу су у 2017. години већи су за 1,94%, или за 2.817. хиљада динара у односу на 2016. годину. Ови радници су радили на одржавању хигијене на гробљима, уговарању грађевинско - каменорезачких радова, као сервисни референти, транспортни радници и др. Наведена групација трошкова се из године у годину перманентно повећава из разлога што се ангажовањем радника по привременим и повременим пословима премошћава мањак радне снаге који се јавља због смањења броја запослених, повећања обима посла и нових услуга које предузеће врши, као и немогућност пријема нових радника.

Предузеће се бави изузетно осетљивом комуналном делатношћу, а већина радника ангажованих на овај начин ради у основној делатности (гробари, радници на одржавању, транспортни радници итд...) и у продаји погребних услуга (теренски референти, сервисни референти, уговарање грађевинско – каменорезачких радова, итд...).Смањењем броја ангажованих лица по уговорима остали бисмо сигурно без значајног дела прихода, док би чистоћа и безбедност на београдским гробљима била свакако мања.

2.2.9. *Трошкови накнаде члановима Надзорног одбора*

Трошкови накнаде члановима Надзорног одбора су у 2017. години били на нивоу 2016. године, као и на нивоу Програма пословања за 2016. годину, што резултира из чињенице да се накнаде по овом основу нису мењале у наведеним годинама, па их је било могуће планирати са великом прецизношћу.

Примања чланова Надзорног одбора су дефинисана Закључком Скупштине града Београда бр. 120-1044/14-С од 18.09.2014. године.

2.2.10. *Трошкови превоза радника*

Трошкови превоза радника су у 2017. години у односу на 2016. годину били мањи за 957. хиљада динара, односно за 3,41%, а у односу на Програм пословања за 2017. годину смањени за 1.058. хиљада динара, што чини 3,75%. Исти се из године у годину перманентно смањују одласком запослених из предузећа, а немогућношћу запошљавања нових радника.

2.2.11. *Остали лични расходи*

Трошкови по овом основу су у 2017. години већи у односу на 2016. годину за 73,72% или за 10.462. хиљаде динара. Најзначајнија одступања се односе на:

- Остале накнаде – рекреација (рб. 4) – пред крај године на ову позицију прекњижени су трошкови рекреације са групе осталих расхода у износу од 1.492. хиљ. динара, јер по Решењу пореске управе наведени трошкови имају карактер зараде и на њих се плаћају порез и доприноси. Исти су се у претходној години и у плану за 2017. годину налазили на синтетичком конту 579
- Остало (рб. 10) – највећи део ставке односи се на солидарну помоћ за неповољан материјални положај запослених, а на основу Анекса 1 Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије у износу од 9.249. хиљ. динара.
- Отпремнину по социјалном програму и бруто накнаду за годишњи одмор – исте су нешто веће у 2017. у односу на 2016. јер је по овом основу напустило предузеће 14 људи, у односу на 11 у 2016.

- Јубиларне награде нису упоредиве, јер су умањене за износ резервисан по актуарском обрачуну (исто се односи и на отпремнине, али је разлика између резервисаног и исплаћеног износа незнатна)
- Солидарне помоћи и друге исплате дефинисане су Колективним уговором предузећа и Правилником о солидарној помоћи, превентивним систематским прегледима и здравствено-превентивном одмору од 24.02.2015. године.

Табела 7. Остали лични расходи

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
1	Отпремнина за одлазак у пензију, социјални програм	6.040	6.491	***107,47***
2	Бруто накнада за годишњи одмор	1.638	951	***58,06***
3	Остале накнаде - рођење детета	2.311	3.246	***140,46***
4	Остале накнаде - рекреација	0	1.492	
5	Јубиларне награде	934	585	***62,63***
6	Солидарна помоћ - посмртнина	1.192	848	***71,14***
7	Солидарна помоћ - набавка лекова	842	485	***57,60***
8	Солидарна помоћ - рехабилитација	0	0	
9	Стипендије	1.181	1.187	***100,51***
10	Остало	54	9.369	***17350,00***
	У к у п н о :	***14.192***	***24.654***	***173,72***

2.2.12. Трошкови непроизводних услуга

Трошкови по овом основу су у 2017. години већи су за 33,84%, или за 45.420. хиљада динара у односу на 2016. годину. Њихову структуру ћемо показати у следећој табели:

Табела 8. Трошкови непроизводних услуга

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
1	Трошкови ревизије	200	200	***100,00***
2	Адвокатске услуге	0	2.916	
3	Консалтинг услуге, стручни надзор	1.498	470	***31,38***
4	Здравствене услуге	739	664	***89,85***
5	Одржавање софтвера, лиценце Windows	8.801	8.878	***100,87***
6	Обезбеђење	50.678	48.587	***95,87***
7	Хемијско чишћење	4.030	4.119	***102,21***
8	Услуге ДДД	6.052	4.720	***77,99***
9	Пројекти и сагласности	9.715	4.843	***49,85***
10	Елаборати и експертизе	5.389	6.097	***113,14***
11	Испитивање материјала и опреме	385	896	***232,73***
12	Керамичке слике	3.725	3.627	***97,37***
13	Реконст. спомен. и гробн.	19.210	83.267	***433,46***
14	Ручно и машинско исписивање слова	2.187	2.362	***108,00***

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
15	Гребање слике на граниту	273	171	***62,64***
16	Позлата слова	959	1.117	***116,48***
17	Метална слова	151	402	***266,23***
18	Микрофилмовање архивске документације	796	1.976	***248,24***
19	GPS - праћење возила	850	580	***68,24***
20	Ангажовање радних машина	1.124	480	***42,70***
21	Трошкови радова у КБЦ Звездара	9.143	0	***0,00***
22	рушење објеката	1.494	0	***0,00***
23	радови у спомен парку кинеске амбасаде	3.987	0	***0,00***
24	Остале непроизводне услуге	2.841	3.275	***115,28***
	У к у п н о :	***134.227***	***179.647***	***133,84***

Највеће одступање се односи на трошкове реконструкције споменика и гробница. По налогу комуналне инспекције предузеће је дужно да изврши анкерисање надгробних споменика на гробницама у одређеним парцелама, и доведе у уредно стање поломљене плоче. Динамика ових радова искључиво зависи од финансијских могућности предузећа.

Поједини расходи из групације непроизводних услуга директно кореспондирају са приходима од грађевинско – каменорезачке делатности (пројекти и сагласности везани за изградњу гробница, израда керамичких слика, машинско исписивање слова на споменику, гребање слике на граниту, позлата слова).

2.2.13. Остали непоменути расходи

Трошкови по овом основу су спорадични, а самим тим су неки од њих неупоредиви у односу на 2016. годину. Њихову структуру ћемо показати у следећој табели.

Табела 9. Остали непоменути расходи

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
1	Рекреација по решењу ЦВПО - раније године	0	1.758	
2	Ексхумације у сврху ослобађања гробних места	235	0	***0,00***
3	Друмарина, паркинг услуге	558	544	***97,49***
4	Остала резервисања	56.627	23.180	***40,93***
5	Дневне новине	61	54	***88,52***
6	Остале чланарине	878	891	***101,48***
7	Порези	2.406	3.425	***142,35***
8	Таксе и остали нематеријални трошкови	1.303	1.922	***147,51***
9	Умањење плата по закону - 10%	34.630	34.908	***100,80***
10	Негативне курсне разлике	25	92	***368,00***
11	Обезвређење потраживања за стамбене кредите	0	134	
12	Садашња вредност расходованих и продатих ОС	1.104	7.179	***650,27***
13	Трошкови спора	8.066	6.263	***77,65***
14	Накнада штете трећим лицима	3.072	2.868	***93,36***
15	Донације (издаци за хуманитарне, културне, здравствене, образовне, научне и верске намене, за	168	140	***83,33***

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
	заштиту човекове средине и за спортске намене), донирана основна средства			
16	Други непословни расходи	1.032	748	***72,48***
17	Одобрени попусти - Огањ	902	764	***84,70***
18	Одобрени попусти - Сениор картица	0	560	
19	Остали одобрени попусти	0	278	
20	Трошкови рекреације	1.623	0	***0,00***
21	Радничке спортске игре	380	1.108	***291,58***
22	Улазнице за културне и спортске манифестације	120	119	***99,17***
23	Ванредни расходи, Остали непоменути расходи и Ургентни центар	2.942	1.646	***55,95***
	У к у п н о :	***116.132***	***88.581***	***76,28***

2.2.14. Отписи и расходи

Табела 10. Отписи и расходи

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2016	остварење 2017	*индекс*
1	Директан отпис потраживања	407	245	***60,20***
2	Расходи материјала	314	166	***52,87***
3	Расходи залиха робе	264	136	***51,52***
4	Отписи цвећа	617	624	***101,13***
5	Отписи потраживања од купаца преко 365 дана	542	2.116	***390,41***
	У к у п н о :	***2.144***	***3.287***	***153,31***

Расходи по основу директног отписа потраживања у укупном износу од 245. хиљада РСД односе се на отпис потраживања од добављача, потраживања за рефундације, боловања и потраживања од запослених по Пописном елаборату, који је усвојио Надзорни одбор.

Обезвређење потраживања у износу од 2.116. хиљада РСД односи се на отпис потраживања од купаца старијих од 365 дана, преко исправке вредности

3. УЛАГАЊА У ОСНОВНА СРЕДСТВА И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ

3.1. Улагања у основна средства

Табела 11. Улагања у основна средства из сопствених средстава

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2017
1	повећање вредности сајта	786
2	рачунарска мрежа у Капели - Делиградска	643
3	програм за евиденцију уговора	91
4	реконструкција цвећара - зграда сервисне службе - Ново гробље	1.243

рб	о п и с	остварење 2017
5	метална ограда на Новом гробљу (према Енглеском гробљу)	902
6	управна зграда и радничке просторије на Централном гробљу	18.085
7	доградња палионице свећа на Централном гробљу	565
8	саобраћајница око гробница 5. реда Лешће	6.146
9	уређење платоа испред капела - Лешће	4.052
10	надстрешница испред браварске радионице - Лешће	563
11	хала - Лешће	1.911
12	коришћење подземних вода - Лешће	7.253
13	кишна канализација - Нова Бежанија	1.297
14	канцеларијски контејнер - Лешће	369
15	тенда испред продавн. 4 (подрум) на Новом гробљу	154
16	замена алуминијумске столарије по гробљима	428
17	специјално вишенаменско возило Wille - 2 ком.	25.200
18	прикључци за Wille - 10 ком.	10.550
19	3 електро возила	10.277
20	4 путничка возила Fiat 500L	5.878
21	4 трактора	9.025
22	прикључци за тракторе	1.119
23	приколице - 4 ком.	2.389
24	мотокултиватор	425
25	самоходна косачица Rider са резном главом	1.490
26	косачице, тримери	1.094
27	3 ком. агрегата	438
28	алат - електрични и механички	2.792
29	компјутерска опрема	1.041
30	видео надзор	461
31	климатизација радничких просторија - Централно гробље	3.136
32	намештај	2.371
33	3 ком. радио станице	334
34	клима уређаји, фрижидери	241
35	апарат за прање под притиском	53
36	5 ком. дувача лишћа	406
37	ТА пећи - 4 ком.	251
38	сушач компримованог ваздуха	231
39	26 ком. контејнера	889
40	машина за коричење	111
41	остало (додатна опрема за возила и тракторе, уређаји за телефонске централе, усисивачи, колица за покојнике, рачунске машине, фотоапарати, итд.)	508
У к у п н о :		***125.198***

Добар остварени финансијски резултат у 2017. години омогућио је да предузеће из сопствених средстава „без динара кредита“, уложи у набавку основних средстава 125.198. хиљада динара.

3.2. *Улагања у инвестиционо одржавање*

Табела 12. Улагање у инвестиционо одржавање из сопствених средстава

у хиљадама динара

рб	о п и с	остварење 2017
1	асфалтирање саобраћајница, поплочавање прилаза гробним местима	4.145
2	земљани радови	19.887
3	уређење зелених површина, садња	20.260
4	санација здравственог стања зеленила	1.692
5	замена штафли на клупама по гробљима	4.448
6	одржавање објеката	12.387
7	форекс табле - ознаке по гробљима	806
8	лед расвета	702
9	одгушење канализације, црпљење септичких јама	1.197
10	противпожарна заштита (пиро стикери)	945
11	остало одржавање објеката	2.411
12	одржавање возила	6.546
13	одржавање радних машина	10.443
14	презид и поправке крематоријских пећи	5.557
15	одржавање видео надзора	655
16	поправка алата	351
17	одржавање хладњача	1.119
18	поправка компјутерске опреме	681
19	одржавање ТНГ инсталације	446
20	одржавање противпожарних апарата	224
21	одржавање лифтова	181
22	поправке остале опреме	2.351
23	материјал за инвестиционе радове (камен за поплочавање, шљунак, песак, цемент, бетон, арматура, и др.)	8.166
24	реконструкција споменика и гробних места	83.267
У к у п н о :		***188.867***

4. *ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ*

Након датума биланса стања, а пре усвајања финансијских извештаја није било корективних и некорективних догађаја.

5. ИЗЛОЖЕНОСТ РИЗИКУ

Предузеће је у свом редовном пословању различитом обиму изложено одређеним финансијским ризицима, и то:

- Тржишном ризику (који обухвата: ризик од промене курса страних валута, ризик од промене каматних стопа и ценовни ризик),
- Ризику ликвидности и
- Кредитном ризику.

5.1. Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик промена у тржишним ценама као што су: девизни курсеви, каматне стопе и цене инструмената капитала, које могу имати негативан ефекат на приходе предузећа. Циљ управљања тржишним ризиком је контрола изложености тржишном ризику у оквиру прихватљивих параметара, уз остварење оптималног приноса.

Предузеће није изложено ризику од промене курса станих валута.

Предузеће није изложено ризицима кроз ефекте промене висине тржишних каматних стопа на финансијску позицију, резултата пословања и токове готовине. На дан 31.12.2017. године нема дугорочних и краткорочних кредита од банака.

С друге стране, предузеће је изложено ризику од промене цене јер се суочава са нелојалном конкуренцијом која урушава легално тржиште погребних производа и услуга. Предузеће већ неколико година покушава преко надлежних органа града Београда (Комунална полиција, Саобраћајна полиција, Секретаријат за здравство итд...), али и сопствених служби (обезбеђење, теренска контрола, каменорезачка служба итд...), да спречи „сиво-црно" тржиште погребних производа и услуга:

- спрега између здравствених радника (мртвозораца) и посредничких погребних агенција, које има за последицу злоупотребу породице којој је неко преминуо.
- илегални продавци цвећа испред наших гробаља
- огроман број илегалних „продаваца" које ангажују приватни каменоресци који нуде каменорезачке услуге делећи флајере, пресрећући грађане на нашим гробљима када на њих долазе, или чак и приликом саме сахране.

Све ово има за последицу злоупотребу наших грађана када им је најтеже, односно када им неко премине, али и директно утиче на легалне приходе предузећа, тј. државе и града Београда, јер предузеће послује поштујући све позитивне прописе ове земље.

5.2. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности представља ризик да предузеће неће бити у стању да измири своје финансијске обавезе по њиховом доспећу.

Приступ Предузећа управљању ризиком ликвидности има за циљ да се увек обезбеди, у мери у којој је то могуће, адекватна ликвидност за измирење обавеза по њиховом доспећу, како под уобичајеним, тако и под ванредним околностима без настанка неприхватљивих губитака или ризика од нарушавања репутације Друштва.

Предузеће прати новчане приливе од потраживања, заједно са очекиваним новчаним одливима по основу обавеза. Предузеће измирује своје обавезе у складу са Законом о роковима и начину плаћања у комерцијалним трансакцијама.

5.3. *Кредитни ризик*

Кредитним ризиком се управља предузимањем одговарајућих активности и мера на нивоу предузећа, као што је праћење динамике наплате потраживања од купаца.

Не постоји значајна концентрација ризика, будући да Предузеће има широку базу купаца који су неповезани са појединачно малим обавезама према предузећу. Учешће највећег појединачног купца (Удружење крематиста „Огањ“) не прелази 2% укупног прихода од продаје.

У циљу обезбеђења наплате предузеће предузима меру покретање судског поступка.

6. *ПОКАЗАТЕЉИ ФИНАНСИЈСКОГ СТАЊА*

Предузеће се у 2014. години Рачуноводственим политикама определило за приходовни приступ државних додељивања за улагања оснивача за које не постоји валидна документација за повећање улога у капиталу.

На основу наведеног, евидентиране су обавезе за државна додељивања на конту 495 (примљене донације за инвестиције и основна средства), које по свом карактеру нису обавезе у правом смислу. Из наведеног разлога смо исте искључили из наредне анализе (за салдо конта 495 се умањују краткорочне обавезе – АОП 0442 у Билансу стања), и на тај начин израчунати показатељи представљају реалне величине.

У питању су следећи показатељи:

- задужености,
- ликвидности и
- покрића.

У наредном прегледу направићемо паралелу између показатеља у 2016. и 2017. години.

Из прегледа се може видети да показатељи задужености расту, а показатељи ликвидности опадају у 2017. у односу на 2016.

Наиме, оваква кретања су резултат промене структуре активе у смислу опадања износа готовине, а раста стања залиха, чији је степен ликвидности нижи. Истовремено је у пасиви дошло до раста краткорочних обавеза, што се односи на примљене авансе за грађевинско – каменорезачке радове, као и на обавезе према добављачима, што коресподнира са повећањем залиха.

Наведене промене су, такође утицале и на пад нето обртних средстава, али, све у свему, овај показатељ је већи од нуле, која представља референтну вредност за исти.

2016.

Износи без конта 495 у износу од 901.664 хиљ. динара

ПОКАЗАТЕЉИ ЗАДУЖЕНОСТИ		Референтна вредност
Укупна задуженост (Дугорочне обавезе + Краткорочне обавезе + Одложене пореске обавезе) / Укупна актива)	0,08	мање од 0,85
Краткорочна задуженост (Краткорочне обавезе/ Укупна актива)	0,07	мање од 0,85

ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ		Референтна вредност
Ликвидност I степена (Готовина и готовински еквиваленти / Краткорочне обавезе)	0,33	минимум 0,05
Ликвидност II степена (Обртна имовина - Залихе / Краткорочне обавезе)	1,17	веће од 1
Ликвидност III степена (Обртна имовина / Краткорочне обавезе)	2,37	веће од 1

ПОКАЗАТЕЉИ ПОКРИЋА		Референтна вредност
Нето обртна средства (Обртна имовина - Краткорочне обавезе)	211.668	веће од 0

Према билансним показатељима предузеће може да се класификује у "А" категорију

2017.

Износи без конта 495 у износу од 876.828 хиљ. динара

ПОКАЗАТЕЉИ ЗАДУЖЕНОСТИ		Референтна вредност
Укупна задуженост (Дугорочне обавезе + Краткорочне обавезе + Одложене пореске обавезе) / Укупна актива)	0,13	мање од 0,85
Краткорочна задуженост (Краткорочне обавезе/ Укупна актива)	0,13	мање од 0,85

ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ		Референтна вредност
Ликвидност I степена (Готовина и готовински еквиваленти / Краткорочне обавезе)	0,12	минимум 0,05
Ликвидност II степена (Обртна имовина - Залихе / Краткорочне обавезе)	0,56	веће од 1
Ликвидност III степена (Обртна имовина / Краткорочне обавезе)	1,51	веће од 1

ПОКАЗАТЕЉИ ПОКРИЋА		Референтна вредност
Нето обртна средства (Обртна имовина - Краткорочне обавезе)	137.520	веће од 0

Према билансним показатељима предузеће може да се класификује у "А" категорију

7. ЗАКЉУЧАК

Током 2017. године настављен је тренд материјално-финансијског пословања који је остварен у протеклих 9 година. Остварени резултати могу се укратко сумирати на следећи начин:

1. Више је него удвостручен приход предузећа, и то са 820 милиона динара, колико је износио у 2008. години, на 2 милијарде динара у 2017. години, при истом броју годишњих сахрана. Значајно повећање прихода је последица интензивне и коректне борбе овог менаџмента са нелојалном конкуренцијом на тржишту погребне опреме и каменорезачких услуга - значајно је повећан удео ЈКП-а у продаји погребне опреме, цвећа и каменорезачких услуга;
2. У 2017. години Оснивачу је на име остварене добити из 2016. године исплаћен део нето добити од 10.000.000,00 динара. Остатак од 46.348.938,41 динар исплаћен је у току првог квартала 2018. године, у складу са динамиком коју је одредио Оснивач. У складу са Одлуком о буџету града Београда у Програму пословања за 2017. годину предвиђено је да се Оснивачу пренесе 85% нето добити остварене у 2016. години.
3. На основу важећих Рачуноводствених политика, Колективног уговора предузећа из 2018, Правилника за резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде запослених бр. 1-8 од 26.01.2016. године, за израду финансијских извештаја за 2017. годину, извршен је актуарски обрачун дугорочних резервисања за накнаде запосленима по МРС 19- као актуарски обрачун по основу будућих исплата отпремнина за одлазак у пензију и јубиларних награда. По обављеном актуарском обрачуну, за 2017. годину евидентиран је актуарски губитак 21.006. хиљада динара.
4. На основу извештаја адвоката, Градског првобранилаштва града Београда и консултације са правним заступницима Предузећа у 2017. години није било нових резервисања за трошкове судских спорова. У току ранијих година извршена су резервисања искључиво на основу судских спорова за одузето земљиште, где је предузеће тужено као крајњи корисник.
   На основу Пресуде Вишег суда у Београду бр. 13 П бр.3750/17 која је достављена предузећу у јануару 2018. године, директор Предузећа донео је 13. фебруара 2018. године Одлуку број 3-13 о укидању дугорочног резервисања у корист прихода, у износу од 27.758 хиљ. динара.
5. Предузеће је ликвидно и солвентно. Нема дугорочних обавеза, све су краткорочне. Коефицијент ликвидности који утврђујемо половином сваког месеца за претходни, говори да смо ликвидни. У потпуности поштујемо рок плаћања од 45 дана за измирење својих обавеза ка добављачима, што документујемо РИНО обрасцем који уредно шаљемо Министарству финансија.
6. Знатно је повећана безбедност и хигијена на нашим гробљима. Како данас изгледају наша гробља, а како је то било пре само неколико година – ове крупне позитивне промене видљиве су на сваком кораку, а то нам и грађани стално потврђују у свакодневном контакту.

У Београду 08.06.2017. године

Директор сектора
за економско-финансијске и комерцијалне послове

Зоран Јовановић